

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On accounting and financial reporting Ukraine”, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>(Accessed 16 July 1999).

2. Ministry of Finance of Ukraine(2010) “On approval of the national provisions (standards) of accounting in the public sector”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>.

3. Ministry of Finance of Ukraine(2000) “On approval of (Standard) Accounting 7 "Fixed Assets"”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

4. International Federation of Accountants():“International Accounting Standard 16 "Fixed Assets"”, available at: <http://www.ifac.org>.

5. International Federation of Accountants(2001):“ International accounting for public sector 17 "Fixed Assets"”, available at: <http://www.ifac.org>.

Рецензент: Ковальов А.І., д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Одеського національного економічного університету

3.04.2017

УДК 657.9

Тимощенко Юлія

АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ’ЄКТ ОБЛІКОВОЇ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ СИСТЕМ

У статті описано місце та роль системи бухгалтерського обліку в інформаційному забезпеченні системи управління. Систематизація наукових праць дозволила виокремити найважливіші проблеми у сучасному обліку: слабкі зв’язки з цілями і завданнями менеджменту; невизначеність у питаннях формування структури та змісту облікової інформації; нестача даних, яка призводить до проявів інформаційної асиметрії.

З метою підвищення якості інформації, яка використовується, для виконання завдань з управління активами, визначені конкретні

елементи методу бухгалтерського обліку, що беруть участь у задоволенні інформаційних потреб. Встановлено, що зазначені елементи методу відіграють важливу роль у формуванні потрібної інформації.

Подальші дослідження активів підприємств слід спрямовувати у напрямок підготовки облікової інформації з метою ефективного її використання всіма ланками системи управління.

Ключові слова: система обліку, система управління, активи, класифікація активів, управління активами, інформація.

Тимощенко Юлія

АКТИВЫ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ОБЪЕКТ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА И УПРАВЛЕНИЯ

В статье описано место и роль системы бухгалтерского учета в информационном обеспечении системы управления. Систематизация научных работ позволила выделить важнейшие проблемы в современном учете: слабые связи с целями и задачами менеджмента; неопределенность в вопросах формирования структуры и содержания учетной информации; недостаток данных, который приводит к проявлениям информационной асимметрии.

С целью повышения качества информации, используемой для выполнения задач по управлению активами, определены конкретные элементы метода бухгалтерского учета, участвующие в удовлетворении информационных потребностей. Установлено, что указанные элементы метода играют важную роль в формировании необходимой информации.

Дальнейшие исследования активов предприятий следует осуществлять в направлении подготовки учетной информации с целью эффективного ее использования всеми звеньями системы управления.

Ключевые слова: система учета, система управления, активы, классификация активов, управление активами, информация.

ENTERPRISE'S ASSETS AS AN OBJECT OF ACCOUNTING AND MANAGEMENT SYSTEMS

This article describes the place and role of accounting in providing information management system. Research scientific papers allowed to single out the most important problems in modern accounting: weak links with the goals and objectives of management; uncertainty in terms of forming the structure and content of accounting information; lack of data, which leads to the manifestation of information asymmetry.

In this paper mentioned elements of method's of accounting used for specific tasks asset management to improve the quality of accounting data. It was established that these elements of method's plays an important role in shaping the necessary information.

Assets of enterprises in the future necessary to study towards preparing accounting information about them in order to improve it for use in all management.

Keywords: accounting system, management system, assets, classification of assets, management assets, information.

Постановка проблеми. Розглядаючи необхідність і якість взаємодії систем бухгалтерського обліку та управління щодо активів, на сьогоднішній день, необхідно проаналізувати існуючі підходи до визначення їх понять, змісту і місця на підприємствах та встановити ефективні та найактуальніші напрямки і способи співпраці вказаних систем. Відсутність необхідної інформації, яка б забезпечила ефективне управління, поглиблюється невідповідністю персоналу використовувати в повній мірі інформаційну, контрольну та прогностичну функції обліку. Разом з тим потребує інновацій і облікова система, яка має здійснювати якісне інформаційне забезпечення зростаючих управлінських запитів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Взаємозалежність і тісна взаємодія систем обліку та управління є об'єктом досліджень тривалий час. Теоретичні та практичні аспекти проблем стану та розвитку згаданих систем підприємств висвітлені в публікаціях, монографіях, дисертаційних дослідженнях як вітчизняних так і

зарубіжних вчених, таких як М. І. Бондар, І. О. Бланк, Ю. А. Верига, В. В. Євдокимов, Н. М. Малюга, О. Г. Кірдіна, М. Д. Корінько, С. А. Кузнецова, С. О. Левицька, Т. О. Олійник, О. М. Петрук, М. С. Пушкар, І. М. Репіна, Я. В. Соколов, В. В. Сопко, Б. Холстрім, Н. Г. Чумаченко та іншими авторами.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Незважаючи на актуальність і достатньо широке обговорення питань місця і ролі системи бухгалтерського обліку в управлінні підприємством, проблеми інформаційного забезпечення управління активами потребують більш детального дослідження з метою підвищення якості облікової інформації.

Цілі статті. Метою даного дослідження є систематизація теоретичних наробок з питання інформаційного забезпечення управління активами підприємств та встановлення зв'язків між обліком і управлінням щодо цієї проблеми.

Основний матеріал дослідження. Бухгалтерський облік на кожному конкретному підприємстві є підсистемою управління і являє собою відкриту систему, складові якої залежать від впливу зовнішніх факторів. Система здійснює зворотний вплив на зовнішнє середовище – інші системи – і одночасно постійно пристосовується до його зростаючих потреб [1, с.9]. Подібно до того висловлювались М. С. Пушкар та М. Т. Щирба, які вказували, на існування лише видимості незалежності системи обліку від системи управління, а в дійсності остання залежить від інформаційної системи в такій же мірі, як інформаційна система від управління. Саме тому, на думку авторів, між цими системами виникають протиріччя, які повинні періодично усуватись шляхом змін як в системі обліку, так і в системі управління [2, с. 36].

Характеризуючи ситуацію у даній площині М. І. Бондар зазначав, що бухгалтерський облік наразі є єдиним офіційним інформаційним джерелом результатів господарської діяльності підприємств, але разом з тим, автор відмічає слабкі зв'язки з цілями і завданнями менеджменту, невизначеність щодо питань формування структури та змісту облікової інформації [3]. Цю ж проблему – забезпечення обліковою та аналітичною інформацією для досягнення поставлених цілей і завдань на різних рівнях управління, раніше піднімали у дослідженнях М. Д. Корінько та Г. Б. Тітаренко, які

зазначали, що бухгалтерський облік, у зв'язку з цим, є найбільш важливим елементом управління господарською діяльністю [4, с. 32]. Інші дослідники також стверджують про наявний суттєвий розрив у обсягах та якості інформації, що оприлюднюється і тією, якої насправді потребують користувачі [5, с.13; 6, с.8; 7].

Крім відсутності належних зв'язків між системами бухгалтерського обліку і управління існують й інші суттєві недоліки, які необхідно усувати з практики діяльності суб'єктів господарювання. Так сучасний стан справ у цьому питанні яскраво характеризується проблематикою висвітленою одним з лауреатів Нобелівської премії у 2016р. У роботі Б. Холстріма [8, с. 126-127], акцентувалась увага на наявну нестачу даних у системі управління, яка призводить до проявів інформаційної асиметрії, що негативно впливає на розвиток фірм і тому, потребує розробки шляхів її усунення. Це не перша така премія присуджена за дослідження проблем інформаційної асиметрії. Раніше її отримували У. Вікрі та Дж. Міррлізу «За фундаментальний внесок у розвиток теорії поведінки економічних агентів в умовах асиметричної інформації» (1996р.), а у 2001 р. – Дж. Акерлофу, М. Спенс, Дж. Стігліц.

Серед вітчизняних вчених дане питання досліджувалось В. В. Євдокимовим. Інформаційна асиметрія в бухгалтерському обліку, на його погляд, проявляється у низькій проінформованості певних учасників господарських процесів в основу якої закладений майновий інтерес. Останній проявляється, насамперед, в результатах господарської діяльності, у розподілі яких зацікавлені всі користувачі облікової інформації. Автор зазначав, що майновий характер є найбільш властивою ознакою господарської діяльності, адже він пов'язаний з використанням факторів виробництва та створенням нових благ, отриманням економічних і соціальних результатів. Проте економічний ефект господарської діяльності завжди є найбільш пріоритетним, а тому й відображається в інформаційних запитах користувачів, що виявляються в національній системі бухгалтерського обліку тієї чи іншої країни призводить до викривлення облікової інформації про розмір зобов'язань, фінансових результатів та вартість майна суб'єкта господарювання [9].

Все це обумовлює необхідність ставлення до активів, як до однієї з основних економічних категорій, яка заслуговує на професійне

відображення, на прогнозування й інтерпретацію наслідків професійної роботи бухгалтерів на капітал, на ефективні управлінські рішення менеджменту.

Варто зазначити, що останнім часом активізувались дослідження активів у працях як вітчизняних, так і зарубіжних економістів, але аспекти взаємодії систем обліку і управління щодо них залишаються актуальними. Так, І. О. Бланк стверджує: «Будучи для діяльності підприємства категорією аналогічною за значенням до капіталу, вона не має ні порівняного з нею теоретичного генезу, ні наближеної до неї парадигми» [10, с. 12].

Серед науковців, які досліджували проблеми бухгалтерського обліку, значна кількість вказували на активи підприємства як на складову предмету бухгалтерського обліку – об'єкт, використовуючи при цьому різну термінологію: господарські засоби [11, с. 23; 12; 13], майно, ресурси [14, с. 20] і, власне, активи [15, с. 6-7; 16, с. 141; 17].

Українське законодавство не дає чіткої відповіді на те, чим володіє підприємство: ресурсами, майном, речами чи активами. Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» оперують поняттям майно, у той же час, Податковий кодекс допускає вживання терміну і «активи», і «майно», а Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» під активами пропонує розуміти кошти, майно, майнові і немайнові права. Така ситуація значно ускладнює забезпечення якісного управління даними об'єктами. У зв'язку з цим, на наш погляд, слушною є думка Кузнецової С. А., яка стверджувала, що вихід українських підприємств у міжнародний економічний простір, а також необхідність порозуміння контрагентів у межах країни та за її кордоном вимагає формування єдиного понятійного апарату, який би розвивався і враховував міжнародні стандарти та наукові здобутки [18].

У зв'язку з цим, на наш погляд, слід оперувати терміном «активи» у тлумаченні Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», яким активи визначаються як ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій,

використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому. Подібне визначення наводиться у НС(П)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», а також у тексті Концептуальних основ фінансової звітності. Отже, нормативна база, відповідно до якої в країні ведеться облік, здійснюється підготовка фінансової звітності, як національна, так і міжнародна має єдине тлумачення сутності терміну «активи».

Із визначення випливає, що спроможність приносити економічні вигоди є сутнісною ознакою активів. Чебанова Н. В. зазначає, що ресурси, які втратили таку спроможність, слід виключити із розрахунку величини вартості активів [19, с. 10]. Отже, такі ствердження науковців підтверджують нашу позицію стосовно того, що визначення активів приведені у бухгалтерському законодавстві, вказують на необхідність дослідження, вивчення у практичній сфері саме активів, а не ресурсів і майна. Оскільки саме ефективні рішення, спрямовані на об'єкти – «ресурси» перетворюють їх на об'єкт обліку – «активи».

Наукові дослідження Репіної І. М., проведені у сфері управління підприємством, дозволили їй зробити висновок про те, що під політикою управління активами підприємства пропонується розуміти комплекс економічно зважених заходів з трансформації економічних ресурсів в активи суб'єкта господарювання та подальшого їх продуктивного використання задля досягнення стратегічних цілей діяльності підприємства [20].

Тому можна стверджувати, що активи виступають об'єктом на лише бухгалтерського обліку, а й системи управління. Виконуючі свої окремі завдання та функції ці системи взаємодіють з метою досягнення цілей діяльності підприємства. Підприємство є єдиною системою, де, як визначено законодавством, бухгалтерський облік є процесом виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень. Тому необхідно, на наш погляд, чітко визначити методологічну базу, яка має задовольняти інформаційні запити при розв'язанні завдань управління активами підприємств.

Методом бухгалтерського обліку пропонується вважати систему прийомів та способів, які забезпечують безперервне,

взаємопов'язане й достовірне відображення інформації про об'єкти бухгалтерського обліку, представленої в грошовому виразі відповідно до запиту системи управління. Систематизація наукових праць, здійснена Проданчук М. А., дозволила їй виокремити загально прийняті елементи методу бухгалтерського обліку: документування, інвентаризація, рахунки, подвійний запис, оцінка, калькуляція, баланс, звітність [21].

Досліджуючи теоретичні аспекти управління активами І.О.Бланк визначив основні завдання:

- формування необхідного обсягу і складу активів для забезпечення певних темпів економічного розвитку;
- забезпечення максимальної дохідності (рентабельності) активів з урахуванням можливого ступеня фінансового ризику;
- забезпечення мінімізації фінансового ризику використання активів з урахуванням певного рівня їх дохідності (рентабельності);
- забезпечення постійної платоспроможності підприємства за рахунок підтримання достатнього рівня ліквідності активів; оптимізація обороту активів [10, с. 74].

У працях інших вчених відмічаються й інші завдання, основні з них було систематизовано і представлено у табл. 1.

З метою підвищення якості бухгалтерських даних, які використовуються, для виконання згаданих завдань з управління активами, на наш погляд, є потреба у визначенні конкретних елементів методу, що беруть участь у задоволенні інформаційних потреб системи управління. У зв'язку з цим вважаємо за потрібне представити елементи методу бухгалтерського обліку, завдяки яким є можливість у системі бухгалтерського обліку представити необхідну інформацію для реалізації конкретних управлінських завдань (табл. 1).

Кожен з елементів методу відіграє виключно важливу роль у формуванні бухгалтерських даних.

Так, завдяки документуванню відбувається фіксація подій господарської діяльності суб'єктів господарювання; інвентаризація – перевірка наявності та стану об'єктів з метою контролю та достовірного відображення в обліку; оцінка – це спосіб обліку в узагальнюючому вартісному виразі; рахунки – спосіб спостереження, групування і систематизації інформації про об'єкт за певними економічними ознаками; звітність – узагальнює дані про об'єкти

бухгалтерського обліку в єдиному грошовому вимірнику, відображає фінансовий стан на певну дату та результати господарської діяльності за період [21].

Таблиця 1

Облікові методи інформаційного забезпечення виконання завдань управління активами (систематизовано автором)

№ з/п	Завдання управління активами	Елементи методу бухгалтерського обліку використовувані для забезпечення виконання завдань
1	Формування необхідного обсягу і складу активів для забезпечення певних темпів економічного розвитку [10, с. 74; 22; 23; 24, с. 282; 25; 26; 27, с. 7]	Документування, синтетичні і аналітичні рахунки, оцінка, інвентаризація, фінансова звітність
2	Забезпечення максимальної дохідності (рентабельності) активів з урахуванням можливого ступеня фінансового ризику [10, с. 74; 22; 23; 24, с. 282; 25; 26]	Оцінка, інвентаризація, фінансова звітність
3	Забезпечення мінімізації фінансового ризику використання активів з урахуванням певного рівня їх дохідності (рентабельності) ризик [10, с. 74; 24, с. 282; 25; 26]	Оцінка, фінансова звітність
4	Забезпечення постійної платоспроможності за рахунок підтримання достатнього рівня ліквідності активів [10, с. 74; 23; 24, с. 282; 25; 26; 27, с. 7]	Оцінка, фінансова звітність
5	Оптимізація обороту активів [10, с. 74; 24, с. 282; 25]	Оцінка, фінансова звітність
6	Стимулювання інноваційної складової діяльності підприємства [23; 26]	Інвентаризація, оцінка, фінансова звітність
7	Оцінка управлінських рішень стосовно менеджменту активів [23]	Фінансова звітність
8	Контроль за формуванням та використанням активів підприємства [23; 27, с. 7]	Документування, подвійний запис, синтетичні і аналітичні рахунки, оцінка, інвентаризація
9	Нарощування вартості активів [25; 27, с. 7]	Оцінка, фінансова звітність
10	Зростання вартості підприємства в цілому [25]	Оцінка, фінансова звітність
11	Забезпечення ефективності розвитку всіх бізнес-процесів підприємства та досягнення необхідної якості активів [26]	Оцінка, інвентаризація фінансова звітність
12	Оцінка вартості активів [27, с. 7]	Інвентаризація, оцінка, фінансова звітність
13	Управління грошовими коштами та їх еквівалентами [27, с. 7]	Документування, інвентаризація, рахунки синтетичного і аналітичного обліку, фінансова звітність

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, встановлено наявність зв'язків між системами управління активами та бухгалтерським обліком, які виникають під час реалізації конкретних управлінських завдань. Це дозволить менеджменту підсилювати ті чи інші аспекти облікового процесу залежно від інформаційних запитів. Таким чином, дослідження активів підприємств слід спрямовувати у напрямок майбутніх практик підготовки облікової інформації з метою ефективного її використання всіма ланками системи управління підприємств, зіставляючи згадані системи як окремих суб'єктів, а актив – як об'єкт єдиного процесу: господарської діяльності.

Література

1. Петрук О. М. Розвиток національної системи бухгалтерського обліку в Україні: стратегія, гармонізація, регламентація : автореф. дис... д-ра екон. наук : 08.06.04 / Олександр Михайлович Петрук. – К., 2006. – 33 с.
2. Пушкар М. С. Фінансовий облік у системі управління : монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2006. – 178 с.
3. Бондар М. І. Бухгалтерський облік як інформаційна підсистема системи управління / М. І. Бондар // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2012. – № 721. – С. 58-62
4. Корінько М. Д. Бухгалтерський облік при реструктуризації суб'єктів господарювання України: напрями наукових досліджень : монографія / М. Д. Корінько, Г. Б. Тітаренко. – К. : Видавництво ТОВ «Клякса», 2010. – 320 с.
5. Євдокимов В. В. Концепція інтегрованої системи бухгалтерського обліку: теорія, методологія, організація : автореф. дис... д-ра екон. наук : 08.00.09 / Віктор Валерійович Євдокимов. – Житомир, 2011. – 39 с.
6. Артюх О. В. Концептуальні засади та методичне забезпечення цілісної системи обліку на промислових підприємствах : автореф. дис... к. екон. наук : 08.00.09 / Оксана Валентинівна Артюх. – Одеса, 2011. – 22с.

7. Грицишен Д.О. Трансформація завдань бухгалтерського обліку як основа розвитку його теоретико-методологічної конструкції / Д.О. Грицишен // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. – Вип. 11. – Одеса: МГУ, 2015. – 326 с. – С. 280-286
8. Holmstrom B. R. Chapter 2 The theory of the firm [Electronic resourc] / B. R Holmstrom, J. Tirole // Handbook of Industrial Organization : Volume 1 (Series: Handbooks in Economics) / Edited by R. Schmalensee, R. Willing. – North Holland : Elsevier Science Publishers B.V., 1989. – P. 61-133. – Access mode: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1573448X89010058/> – Title from the screen
9. Євдокимов В. В. Асиметрія бухгалтерської інформації та шляхи її мінімізації / В. В. Євдокимов // Міжнародний збірник наукових праць. – Випуск 3(21). – С. 135-146
10. Бланк И. А. Управление активами / И. А. Бланк. – К.: «Ника-Центр», 2000. – 720 с. – (Серия “Библиотека финансового менеджера”. Вып. 6)
11. Малышев И. В. Теория бухгалтерского учета: учеб. пособие для с.-х. вузов / И. В. Малышев – М. : Финансы и статистика, 1981. – 263 с.
12. Кулинич М. Б. Еволюція предмету і методу бухгалтерського обліку / М. Б. Кулинич // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Л. Українки. – 2008. – № 7. – С. 218-224
13. Верига Ю. А. Предмет і метод бухгалтерського обліку: погляд на проблему [Електронний ресурс] / Ю. А. Верига, С. М. Деньга // Розвиток науки про бухгалтерський облік : доповіді та тези доповідей, виголошені на Міжнародній науковій конференції 23-24 листопада 2000 р. Вісник – № 12. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – С.119-130. – Режим доступу: <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/1072> – Заголовок з екрану.
14. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посібник / В. В. Сопко – К. : КНЕУ, 2006.–526 с.
15. Ткаченко Н. М. Методологія бухгалтерського фінансового обліку на підприємствах України: автореф. дис. ... доктора екон. наук : 08.06.04 / Ткаченко Надія Марківна. – Київ, 2003. –

26 с.

16. Корягін М. В. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку : монографія / М. В. Корягін, П. О. Куцик. – Львів : ЛКА, 2015. – 239 с.

17. Манухина М. Ю. Совершенствование методов оценки и учета материальных и нематериальных активов предприятия : дис... канд. экон. наук: 08.06.04 / Манухина Марта Юрьевна ; Восточноукраинский гос. ун-т. – Луганск, 1997.

18. Кузнецова С. Система бухгалтерського обліку: методологічні та правові аспекти формування / Бухгалтерський облік і аудит. –2008. – № 4. – с. 12-16

19. Чебанова Н. В. Стратегічне управління активами підприємств залізничного комплексу : автореф. дис... д-ра экон. наук: 08.00.03 / Наталія Володимирівна Чебанова . – Харків, 2009. – 43с.

20. Репіна І. М. Стратегічна матриця моделі управління активами підприємств / І. М. Репіна // Стратегія економічного розвитку України. – 2014. – № 35(2). – С. 114-123

21. Проданчук М. А. Методи бухгалтерського обліку в інформаційному забезпеченні менеджменту / М. А. Проданчук // Економіка АПК. – 2013. – № 12. – С. 55-62

22. Кірдіна О. Г. Управління оборотними активами підприємств / О. Г. Кірдіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – № 43 – С. 133-137.

23. Ковальчук Н. О. Фінансовий механізм управління активами підприємств [Електронний ресурс] / Н. О. Ковальчук // [Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки](#). – 2012. – Вип. 4. – С. 190-197. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2012_4_33. – Заголовок з екрану.

24. Олійник Л. Принципово-критеріальні підходи до конвергенції управління активами підприємства в інституційну систему економіки / Л.Олійник // Економічний аналіз. Ч. 3. – 2013. – Випуск 12. – С. 279-283

25. Олійник Т. О. Основні напрями підвищення ефективності управління активами / Т. О. Олійник, О. В. Мірошніченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 21. – С. 73-77. – Режим доступу:

http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/801/1/Oliinyk_The_main_areas_asset_management_efficiency.pdf – Заголовок з екрану.

26. Смирнова Н. В. Формування завдань управління активами організації [Електронний ресурс] / Н. В. Смирнова, В. В. Попович // Режим доступу:

http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vkhnau_ekon_2014_3_27.pdf. – Заголовок з екрану.

27. Супрун А. А. Управління активами страхових компаній: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.04.01 / А.А. Супрун ; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2005. — 19 с.

1. Petruk O. M. Rozvytok natsional'noyi systemy bukhhalters'koho obliku v Ukraini: stratehiya, harmonizatsiya, rehlamentatsiya : avtoref. dys... d-ra ekon. nauk : 08.06.04 / Oleksandr Mykhaylovych Petruk. – К., 2006. – 33 s.

2. Pushkar M. S. Finansovyy oblik u systemi upravlinnya : monohrafiya / M. S. Pushkar, M. T. Shchyrba. – Ternopil' : Kart-blansh, 2006. – 178 s.

3. Bondar M. I. Bukhhalters'kyu oblik yak informatsiyna pidsystema systemy upravlinnya / M. I. Bondar // Visnyk Natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politekhnikha». Menedzhment ta pidpryyemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku. – 2012. – # 721. – S. 58-62

4. Korin'ko M. D. Bukhhalters'kyu oblik pry restrukturyzatsiyi sub'yektiv hospodaryuvannya Ukrainy: napryamy naukovykh doslidzhen' : monohrafiya / M. D. Korin'ko, H. B. Titarenko. – К. : Vydavnytstvo TOV «Klyaksa», 2010. – 320 s.

5. Yevdokymov V. V. Kontsepsiya intehrovanoyi systemy bukhhalters'koho obliku: teoriya, metodolohiya, orhanizatsiya : avtoref. dys... d-ra ekon. nauk : 08.00.09 / Viktor Valeriyovych Yevdokymov. – Zhytomyr, 2011. – 39 s.

6. Artyukh O. V. Kontseptual'ni zasady ta metodychne zabezpechennya tsilisnoyi systemy obliku na promyslovykh pidpryyemstvakh : avtoref. dys... k. ekon. nauk : 08.00.09 / Oksana Valentynivna Artyukh. – Odesa, 2011. – 22s.

7. Hrytsyshen D.O. Transformatsiya zavdan' bukhhalters'koho

obliku yak osnova rozvytku yoho teoretyko-metodolohichnoyi konstruktsiyi / D.O. Hrytsyshen // Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment. – Vyp. 11. – Odesa: MHU, 2015. – 326 s. – S. 280-286

8. Holmstrom B. R. Chapter 2 The theory of the firm [Electronic resourc] / B. R Holmstrom, J. Tirole // Handbook of Industrial Organization : Volume 1 (Series: Handbooks in Economics) / Edited by R. Schmalensee, R. Willing. – North Holland : Elsevier Science Publishers B.V., 1989. – P. 61-133. – Access mode: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1573448X89010058/> – Title from the screen

9. Yevdokymov V. V. Asymetriya bukhhalters'koyi informatsiyi ta shlyakhy yiyi minimizatsiyi / V. V. Yevdokymov // Mizhnarodnyy zbirnyk naukovykh prats'. – Vypusk 3(21). – S. 135-146

10. Blank Y. A. Upravlenye aktyvamy / Y. A. Blank. – K.: «Nyka-Tsentr», 2000. – 720 s. – (Seryya “Byblyoteka fynansovoho menedzhera”. Vyp. 6)

11. Malyshev Y. V. Teoriya bukhhalterskoho ucheta: ucheb. posobye dlya s.-kh. vuzov / Y. V. Malyshev – M. : Fynansy y statystyka, 1981. – 263 s.

12. Kulynych M. B. Evolyutsiya predmetu i metodu bukhhalters'koho obliku / M. B. Kulynych // Naukovyy visnyk Volyns'koho natsional'noho universytetu im. L. Ukrayinky. – 2008. – # 7. – S. 218-224

13. Veryha Yu. A. Predmet i metod bukhhalters'koho obliku: pohlyad na problemu [Elektronnyy resurs] / Yu. A. Veryha, S. M. Den'ha // Rozvytok nauky pro bukhhalters'kyi oblik : dopovidi ta tezy dopovidey, vyholosheni na Mizhnarodniy naukoviy konferentsiyi 23-24 lystopada 2000 r. Visnyk – # 12. – Zhytomyr: ZhITI, 2000. – S.119-130. – Rezhym dostupu: <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/1072> – Zaholovok z ekranu.

14. Sopko V. V. Bukhhalters'kyi oblik v upravlinni pidpryyemstvom : navch. posibnyk / V. V. Sopko – K. : KNEU, 2006. – 526 s.

15. Tkachenko N. M. Metodolohiya bukhhalters'koho finansovoho obliku na pidpryyemstvakh Ukrayiny : avtoref. dys. ... doktora ekon. nauk : 08.06.04 / Tkachenko Nadiya Markivna. – Kyyiv, 2003.– 26 s.

16. Koryahin M. V. Kontseptual'nyy rozvytok metodolohiyi bukhhalters'koho obliku : monohrafiya / M. V. Koryahin, P. O. Kutsyk. – L'viv : LKA, 2015. – 239 s.
17. Manukhyna M. Yu. Sovershenstvovanye metodov otsenky y ucheta materyal'nykh y nemateryal'nykh aktivov predpryyatyua : dys... kand. ekon. nauk: 08.06.04 / Manukhyna Marta Yur'evna ; Vostochnoukraynskyy hos. un-t. – Luhansk, 1997.
18. Kuznetsova S. Systema bukhhalters'koho obliku: metodolohichni ta pravovi aspekty formuvannya / Bukhhalters'kyy oblik i audyt. –2008. – # 4. – s. 12-16
19. Chebanova N. V. Stratehichne upravlinnya aktyvamy pidpryyemstv zaliznychnoho kompleksu : avtoref. dys... d-ra ekon. nauk: 08.00.03 / Nataliya Volodymyrivna Chebanova . – Kharkiv, 2009. – 43s.
20. Ryepina I. M. Stratehichna matrytsya modeli upravlinnya aktyvamy pidpryyemstv / I. M. Ryepina // Stratehiya ekonomichnoho rozvytku Ukrayiny. – 2014. – # 35(2). – S. 114-123
21. Prodanchuk M. A. Metody bukhhalters'koho obliku v informatsynomu zabezpechenni menedzhmentu / M. A. Prodanchuk // Ekonomika APK. – 2013.– # 12.– S. 55-62
22. Kirdina O. H. Upravlinnya oborotnymy aktyvamy pidpryyemstv / O. H. Kirdina // Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. – 2013. – # 43 – S. 133-137.
23. Koval'chuk N. O. Finansovyy mekhanizm upravlinnya aktyvamy pidpryyemstv [Elektronnyy resurs] / N. O. Koval'chuk // Visnyk Chernivets'koho torhovel'no-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky. – 2012. – Vyp. 4. – S. 190-197. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2012_4_33. – Zaholovok z ekranu.
24. Oliynyk L. Pryntsypovo-kryterial'ni pidkhody do konverhentsiyi upravlinnya aktyvamy pidpryyemstva v instytutysynu systemu ekonomiky / L.Oliynyk // Ekonomichnyy analiz. Ch. 3. – 2013. – Vypusk 12. – S. 279-283
25. Oliynyk T. O. Osnovni napryamy pidvyschennya efektyvnosti upravlinnya aktyvamy / T. O. Oliynyk, O. V. Miroshnychenko // Investytsiyi: praktyka ta dosvid. – 2014. – # 21. – S. 73-77. – Rezhym dostupu: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/801/1/Oliiynyk_The_main_areas_asset_management_efficiency.pdf – Zaholovok z ekranu.

26. Smyrnova N. V. Formuvannya zavdan' upravlinnya aktyvamy orhanizatsiyi [Elektronnyy resurs] / N. V. Smyrnova, V. V. Popovych // Rezhym dostupu: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vkhnau_ekon_2014_3_27.pdf. – Zaholovok z ekranu.

27. Suprun A. A. Upravlinnya aktyvamy strakhovykh kompaniy: Avtoref. dys... kand. ekon. nauk: 08.04.01 / A.A. Suprun ; Kyiv. nats. ekon. un-t. — K., 2005. — 19 s.

***Рецензент:** Слободяник Ю.Б., доцент, д.е.н., професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, Одеський національний економічний університет.*

3.04.2017

УДК 657.421.3

Федорова Ірина

ВИЗНАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ КРИЗЬ ПРИЗМУ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Дана стаття присвячена проблемним питанням обліку такого економічного об'єкту, як нематеріальні активи, а саме нормативному регулюванню їх визнання. Були проаналізовані критерії визнання нематеріальних активів, що наведені у Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» та Міжнародному стандарті фінансової звітності 38 «Нематеріальні активи», враховуючи джерела надходження таких активів, їх специфіку та трактування самого терміну «нематеріальні активи». З'ясовано, що національний стандарт обліку не розкриває зміст таких важливих для визнання нематеріальних активів понять, як «ідентифікованість», «майбутні економічні вигоди», «контроль». Також не врегульований порядок визнання нематеріальних активів, що надійшли на підприємство шляхом придбання бізнесу та відрізняються від гудвілу. Була